

ΤΕΤΑΡΤΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

116. Το προοίμιο της παρακάτω Ευχαριστιακής ευχής δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί με άλλο, διότι συνολικά παρουσιάζει σε περίληψη την ιστορία της σωτηρίας μας.

† Ο Κύριος να είναι μαζί σας.

– Και με το πνεύμα σου.

† Ας υψώσουμε τις καρδιές μας.

– Είναι στραμμένες προς τον Κύριο.

† Ας ευχαριστήσουμε τον Κύριο τον Θεό μας.

– Άξιο και δίκαιο.

Πραγματικά είναι άξιο να σε ευχαριστούμε
είναι δίκαιο να σε δοξάζουμε, Πατέρα άγιε,
διότι είσαι ο μόνος Θεός, ζωντανός και αληθινός,
υπάρχεις πριν από τους αιώνες,
μένεις αιώνιος και κατοικείς μέσα στο φως το απρόσιτο.
Είσαι ο μόνος αγαθός και ζωοδότης,
δημιούργησες τα πάντα
για να πλουτίζεις με τις ευλογίες σου τα πλάσματά σου
και να χαροποιείς πολλούς μέσα στο φως της δόξας σου.

Γι' αυτό, αναρίθμητα πλήθη Αγγέλων
τα οποία παρίστανται ενώπιόν σου,
ημέρα και νύκτα σε υπηρετούν
και, απολαμβάνοντας τη δόξα του προσώπου σου,
ακατάπαυστα σε δοξάζουν.

Και εμείς, μαζί με τους αγγέλους,
και με όλα τα επίγεια πλάσματα
μέσω της φωνής μας,
με αγαλλίαση δοξολογούμε το όνομά σου, ψάλλοντας:

† Άγιος, άγιος, άγιος Κύριος ο Θεός Σαβαώθ.
Πλήρεις ο ουρανός και η γη της δόξης σου.
Ωσαννά εν τοις υψίστοις.
Ευλογημένος ο ερχόμενος εν ονόματι Κυρίου.
Ωσαννά εν τοις υψίστοις.

117. Ο ιερέας, με ανοιχτά τα χέρια, λέει:

Σε δοξάζουμε, Πατέρα άγιε,

διότι είσαι μέγας και όλα τα έργα σου
με σοφία και αγάπη τα δημιούργησες.
Έπλασες τον άνθρωπο κατ' εικόνα σου
και σ' αυτόν ανέθεσες τη φροντίδα του σύμπαντος,
ώστε λατρεύοντας εσένα, τον μόνο Δημιουργό,
να εξουσιάζει όλα τα πλάσματα.
Και όταν, με την ανυπακοή του, έχασε τη φιλία σου,
δεν τον εγκατέλειπες στην εξουσία του θανάτου.
Σε όλους πρόσφερες ευσπλαχνικά τη βοήθειά σου,
για να σε βρίσκουν όσοι σε αναζητούν.
Αλλά και διαθήκες πρόσφερες
πολλές φορές στους ανθρώπους,
και με τους προφήτες
τους ετοιμάζεις να προσδοκούν τη σωτηρία.

Τόσο αγάπησες τον κόσμο, Πατέρα άγιε,
ώστε, όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου,
έστειλες Σωτήρα τον Μονογενή Υιό σου,
ο οποίος ενσαρκώθηκε από το Πνεύμα το Άγιο,
γεννήθηκε από την Αειπάρθενο Μαρία,
και έζησε σε όλα τη δική μας ανθρώπινη ζωή, χωρίς την αμαρτία.
Ευαγγελίστηκε στους πτωχούς τη σωτηρία,
στους αιχμαλώτους τη λύτρωση,
στους θλιμμένους την ευφροσύνη.
Για να εκπληρώσει το θείο σου θέλημα,
παρέδωσε τον εαυτό του στο θάνατο,
και με την Ανάστασή του από τους νεκρούς,
κατέλυσε το θάνατο και τη ζωή ανακαίνισε.

Και για να μη ζούμε πλέον για τον εαυτό μας,
αλλά γι' αυτόν, ο οποίος για μας πέθανε και αναστήθηκε,
μας έστειλε, από σένα, Πατέρα,
ως πρώτη δωρεά, το Πνεύμα το Άγιο,
για να ολοκληρώσει στον κόσμο το έργο του
και να επιτελέσει κάθε εξαγιασμό.

118. Ενώνει τα χέρια, τα επιθέτει στα Δώρα και λέει:

Σε παρακαλούμε, λοιπόν, Κύριε:
το ίδιο Πανάγιο Πνεύμα
ας ευδοκήσει να αγιάσει τα δώρα αυτά,

ενώνει τα χέρια και κάνει το σημείο του σταυρού ταυτόχρονα επάνω στον Άρτο και στο άγιο Ποτήριο, λέγοντας:

ώστε να γίνουν το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού,

ενώνει τα χέρια,

ενώ τελούμε το μεγάλο αυτό Μυστήριο, το οποίο ο ίδιος μας άφησε ως διαθήκη αιώνια.

119. Στις φράσεις που ακολουθούν, τα λόγια του Κυρίου πρέπει να προφέρονται καθαρά και μεγαλοφώνως, όπως η φύση τους το απαιτεί.

Πραγματικά, όταν ήλθε η ώρα να δοξαστεί από σένα, Πατέρα άγιε, και αφού είχε αγαπήσει τους δικούς του, οι οποίοι ήταν μέσα στον κόσμο, τους αγάπησε μέχρι τέλους.

Ενώ, λοιπόν, δειπνούσαν,

παίρνει τον Άρτο και υψώνοντάς τον λίγο επάνω από την αγία Τράπεζα, συνεχίζει:

έλαβε τον Άρτο, και αφού σε ευχαρίστησε, τον τεμάχισε και τον έδωσε στους μαθητές του, λέγοντας:

Κλίνει λίγο την κεφαλή:

ΛΑΒΕΤΕ, ΦΑΓΕΤΕ ΕΞ ΑΥΤΟΥ ΠΑΝΤΕΣ:
ΤΟΥΤΟ ΕΣΤΙ ΤΟ ΣΩΜΑ ΜΟΥ,
ΤΟ ΥΠΕΡ ΥΜΩΝ ΠΑΡΑΔΙΔΟΜΕΝΟΝ.

Δείχνει τον καθγιασμένο Άρτο στο λαό, τον τοποθετεί πάλι στο δισκάριο και γονατίζοντας προσκυνά.

120. Έπειτα συνεχίζει:

Κατά τον ίδιο τρόπο, μετά από το δείπνο,

Παίρνει το άγιο Ποτήριο και υψώνοντάς το λίγο επάνω από την αγία Τράπεζα συνεχίζει:

αφού έλαβε το λαμπρό αυτό Ποτήριο, στα άγια και άχραντα χέρια του, σε ευχαρίστησε πάλι, σε ευλόγησε και το έδωσε στους μαθητές του, λέγοντας:

Κλίνει λίγο την κεφαλή:

ΛΑΒΕΤΕ ΚΑΙ ΠΙΕΤΕ ΕΞ ΑΥΤΟΥ ΠΑΝΤΕΣ:
ΤΟΥΤΟ ΕΣΤΙ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΜΟΥ,
ΤΟ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΟΥ ΔΙΑΘΗΚΗΣ,
ΤΟ ΥΠΕΡ ΥΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΩΝ ΕΚΧΥΝΟΜΕΝΟΝ
ΕΙΣ ΑΦΕΣΙΝ ΑΜΑΡΤΙΩΝ.
ΤΟΥΤΟ ΠΟΙΕΙΤΕ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΜΗΝ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ.

Δείχνει το άγιο Ποτήριο στο λαό, το τοποθετεί πάλι επάνω στο ειλητό και γονατίζοντας προσκυνά.

121. Έπειτα λέει:

Μυστήριο πίστεως!

Και ο λαός συνεχίζει αναφωνώντας:

Το θάνατό σου, Κύριε, αναγγέλλουμε
και την αγία σου Ανάσταση ομολογούμε,
έως ότου έλθεις.

Άλλες αναφωνήσεις:

α) Κάθε φορά που τρώμε αυτόν τον Άρτο
και πίνουμε από αυτό το Ποτήριο,
το θάνατό σου, Κύριε, αναγγέλλουμε
έως ότου έλθεις.

β) Σωτήρα του κόσμου, σώσε μας,
εσύ που μας λύτρωσες
με τον Σταυρό σου και την Ανάστασή σου.

122. Έπειτα ο ιερέας εκτείνει τα χέρια και λέει:

Γι' αυτό και εμείς, Κύριε,
τελώντας τώρα την ανάμνηση της απολυτρώσεώς μας,
μελετούμε το θάνατο του Ιησού Χριστού,
και την κάθοδό του στον Άδη,
διακηρύττουμε την Ανάσταση
και την Ανάληψή του στα δεξιά σου,
και προσδοκώντας την ένδοξη παρουσία του,
σου προσφέρουμε το Σώμα του και το Αίμα του,
θυσία ευπρόσδεκτη για σένα,
και σωστική για όλο τον κόσμο.

Στρέψε λοιπόν το βλέμμα σου προς το ιερό θύμα,
το οποίο εσύ ετοίμασες για την Εκκλησία σου,
και χορήγησε ευσπλαχνικά σ' όσους θα μεταλάβουν
από τον έναν Άρτο και το Ποτήριο,
συναγμένοι σε ένα σώμα από το Άγιο Πνεύμα,
να τελειωθούν σε ζωντανή θυσία,
προς έπαινο της δόξας σου.

Στα συλλείτουργα, ο 1^{ος} συλλειτουργός λέει:

Ενθυμήσου, λοιπόν, Κύριε,
όλους εκείνους για τους οποίους
σου προσφέρουμε αυτή τη θυσία:
πρώτα το δούλο σου τον Πάπα ... [όνομα],
τον Επίσκοπό μας ... [όνομα]*,
και όλη την τάξη των Επισκόπων,
όλο τον ιερό κλήρο,
αυτούς που σου προσφέρουν τη θεία Λειτουργία,
τους παρόντες, όλο το λαό σου,
και όσους σε αναζητούν με ειλικρινή καρδιά.

* Εδώ δύναται να αναφέρονται οι βοηθοί Επίσκοποι, ή άλλος ή άλλοι Επίσκοποι όπως ορίζει η Γενική Διάταξη του Ρωμαϊκού Λειτουργικού (αρ. 149).
Αν ο λειτουργός είναι Επίσκοπος μετά τις λέξεις: μαζί με τον δούλο σου τον Πάπα... [όνομα], προσθέτει: και εμένα τον ανάξιο δούλο σου.

Αν ο Επίσκοπος λειτουργεί έξω από την εκκλησιαστική του Επαρχία, μετά τις λέξεις: μαζί με τον δούλο σου τον Πάπα... [όνομα] προσθέτει: και εμένα τον ανάξιο δούλο σου και τον αδελφό μου... [όνομα] Επίσκοπο αυτής της Εκκλησίας [όνομα]

Αν προΐσταται ή συλλειτουργεί Επίσκοπος άλλης Εκκλησιαστικής Επαρχίας, προσθέτει: τον εδώ λειτουργούντα (ή συλλειτουργούντα) Επίσκοπο ... [όνομα] της Εκκλησίας... [όνομα].

Ο 2^{ος} συλλειτουργός λέει:

Ενθυμήσου επίσης αυτούς που πέρασαν στην αιωνιότητα
στην ειρήνη του Χριστού,
και όλους τους κεκοιμημένους,
των οποίων την πίστη μόνο εσύ γνώρισες.

Ο 3^{ος} συλλειτουργός λέει:

Φιλεύσπλαχνε Πατέρα, αξίωσε εμάς, τα τέκνα σου,
να αποκτήσουμε την ουράνια κληρονομία, στη Βασιλεία σου,
μαζί με την Αειπάρθενο Θεοτόκο Μαρία,
με τους Αποστόλους και όλους τους αγίους σου.
Εκεί, με όλη την πλάση,
απαλλαγμένοι από τη φθορά της αμαρτίας και του θανάτου,

θα σε δοξάζουμε
διά του Κυρίου μας Ιησού Χριστού,

ενώνει τα χέρια,

διά του οποίου χορηγείς κάθε αγαθό στον κόσμο.

123. Παίρνει το δισκίο με τον καθαγιασμένο Άρτο και το άγιο Ποτήριο, τα υψώνει και λέει:

Δί' Αυτού και μετ' Αυτού και εν Αυτώ,

στα συλλειτουργία, όλοι οι συλλειτουργοί μαζί:

εις σε, τον Θεόν Πατέρα, παντοκράτορα,
εν τη ενότητι του Παναγίου Πνεύματος,
πάσα τιμή και δόξα αποδίδεται,
εις τους αιώνας των αιώνων.

Ο λαός αναφωνεί:

– Αμήν.

Η τέλεση της Λειτουργίας συνεχίζεται με την Ακολουθία της Θείας Κοινωνίας,
βλ. σ. 451.